

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni mediji in prazniki.
 Inserati: do 9 peti vrst 1 D, od 10—15 peti vrst 1 D 50 p, večji inserati peti vrst 2 D; notice, poslaste, izjave, reklame, preklicji peti vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 n. Popust je pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova
 ulica št. 5, priloženo. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolnje sprejema in podpisane in sadostne frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji navadno dni 75 par, nedelje 1 D
 v inozemstvu navadno dni 1 D, nedelje 1-25 D
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan . . . D 120—
 polletno 60—
 3 mesečno 30—
 1 10—
 V inozemstvu:
 celoletno D 216—
 polletno 108—
 3 mesečno 54—
 1 18—
 Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Zveza narodov in Jugoslovane zadevajoči problemi.

London, 18. julija.

V zgodovinski palači St. James, kjer se vrše navadno najvažnejše dvorne ceremonije, je pričela mesto ob 11. dopoldne, šele ob 4. popoldne zborovati Zveza narodov. Zadržan je bil britanski delegat Fischer v imenu Balfourja. Na plenarni konferenci so bili pozvani vsi člani Zveze, da rešijo v prvi vrsti nekatera aktualna sporna vprašanja, ki so nastala med sosednimi državami. Na dnevnem redu je, kakor je bilo že javljeno, 17 točk. Prva plenarna seja je bila tajna in povsem formalnega značaja. Treba je bilo določiti vrstni red, po katerem naj bi se vsa aktualna vprašanja, ki jih ima razpravljati Zveza, reševala in spravila v sklad z interesi raznih držav. Kot glavni zastopnik naše države fungira Mate Bošković. Ostale države zastopajo na konferenci po večini londonski poslaniki dotičnih držav.

Poleg drugih vprašanj ima Zveza razpravljati o vitalnih vprašanjih Rusije. Na dnevnem redu je katastrofalni glad v Rusiji. Na podlagi temeljitih in zanesljivih poročil dr. Nansen je norveška vlada stavila predloge, kako rešiti Rusijo pred katastrofo gladi in epidemij. Znanu so svetu žalostna dr. Nansenova poročila o položaju v gladujoči Rusiji, treba je samo poudariti dejstvo, da glad najbolj divja v vseh najbogatijih poljedelskih pokrajinah Rusije, v pokrajinah, ki so bile popreje prava zakladnica žita za ostalo severno Rusijo in Evropo. Dr. Nansen je trdno prepričan, da ni mogoča nobena gospodarska obnova Rusije poprej, dokler se v Rusiji s temeljito akcijo in sanacijo razmer ne odpravijo gladujočim in dokler se ne uduši v kraljevstvu epidemija bolezni. Trije problemi: glad, epidemija in gospodarska obnova Rusije so v strogi medsebojni zvezi. Skupno z dr. Nansenom predlaga norveška vlada ustanovitev nepristranske komisije, ki naj prouči situacijo v Rusiji. Na rešitvi tega vprašanja pa je tudi močno zainteresirana norveška država kot sosednja Rusiji.

Jugoslovenske kroge dalje najbolj interesira poleg vprašanja narodnih manjšin in vprašanja finančne podpore Albaniji — bolgarsko vprašanje.

Zveza narodov je začela proučevati položaj narodnih manjšin v raznih državah Evrope. Zvezi so bili predloženi razni predlogi v varstvo teh manjšin. V splošnem bo sedaj Zveza na svoji konferenci, ki ima trajati po dosedaj

njih dispozicijah do 25. t. m., razpravljala klavzule, nanašajoče se na narodne manjšine, klavzule, ki jih vsebujejo mirovne pogodbe, sklenjene med zavezniki in Poljsko, Češkoslovaško, kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, Rumunsko, Avstrijo, Madžarsko in Bolgarsko. Manjšine v teh državah so po oficijelnem poročilu stavljen pod varstvo Zveze narodov.

Z veliko napetostjo pa pričakujejo razprave o bolgarskem vprašanju, ki se v bistvu giblje okoli povratka bolgarskih emigrantov oz. četaške organizacije, ki ima svoj sedež na Bolgarskem, od koder potem razvija svoje akcije v sosednjih državah, kjer prebivajo bolgarske manjšine. Angleško časopisje je sedaj pričelo zelo intenzivno pisati o bolgarskem vprašanju, kar je znamenje, da pride pri tem do diplomatske borbe.

»Times« in Daily Telegraph že zdaj obširno komentirata sestanek Zveze narodov, razpravljata pa v glavnem o bolgarskih beguncih. »Times« navaja v očitno inspiriranem članku spomenice bolgarske vlade na Zvezo narodov, ki naglašajo, da se komitaške čete rekrutirajo iz vrst bolgarskih emigrantov, katerih je na Bolgarskem okoli pol milijona. Dalje vele »Times«, da je okoli dva milijona Bolgarov izven bolgarske države v sosednjih državah stalno nastanjenih oz. tam avtohtonih. Bolgarski begunci žive v večni revolucijonarni borbi in so neprestano nevarnost za sosedne države. Bolgarska vlada je preslaba, da bi preprečila to gibanje, ker begunci imajo dobre stike, da lahko ob vsakem času prekorajo meje. Spomenica dalje omenja, da je bolgarski beguncem nemogoče živeti pod režimom sosednjih držav. Hkratu pa stavi bolgarska vlada predlog, da sosedne države definitivno dovolijo beguncem povratek v domače kraje, da se jim vrne imetje in da sosedne države priznajo določila o narodnih manjšinah, kakor jih vsebujejo mirovne pogodbe.

Diplomatični urednik »Daily Telegraph« pa na drugi strani ugotavlja, da je Bolgarska pričela pri Zvezi narodov neko čudno taktiko, ki zelo spominja na taktiko Madžarov povodom rešitve burškega vprašanja. Omenja, da Bolgarska zahteva od Zveze, da se izvoli posebna mednarodna komisija, ki naj bi vprašanje o bolgarskih četaških poročila in našla sredstva za remeduro, kajti sama Bolgarska tega ne zmore z ozirom na razne težkoče. List da-

lje konstatira, da ni res, da bi prebivalo oz. ostalo na podlagi mirovnih pogodb v sosednjih državah okoli dva milijona Bolgarov. Po statistiki almanaha Gotta, tako navaja »Daily Telegraph«, biva v sosednjih državah okoli pol milijona Bolgarov, diplomatični urednik lista pa veruje, da jih je nekaj nad 400.000.

Bolgarska je pred začetkom seje razpredla živahno časopisno kampanjo, posebno v nemškem tisku. Uspeh te kampanje še ni očitven. Zanimivo pa je dejstvo, da je Rumunska v tem vprašanju, kakor tudi v vprašanju manjšin v državah male antante po poročilu pariškega »Tempsa« sklenila v Parizu storiti korake, ki bodo vplivali na rešitev vprašanja pri Zvezi narodov v smislu zahtev male antante.

Bolgarsko vprašanje pred Zvezo narodov.

RAZVOJ RAZPRAVE. — GOVOR TODOROVA. — ODGOVOR TREH BALKANSKIH DRŽAV.

— London, 19. julija. (Izvirno.)

Na včerajšnji plenarni popoldanski seji Zveze narodov je prišlo v razpravo tudi takozvano »bolgarsko vprašanje.« Poročevalec japonski delegat grof Ishi je najprej prečital noto bolgarske vlade, ki je bila predložena tajništvu Zveze v Ženevi. Noto je odposlana in datirana 15. aprila. Poročilo veli:

Svet Zveze narodov ima razpravljati o prošnji bolgarske vlade, ki želi, da Zveza razsloja na podlagi odstavka 2 člena 11 pakta Zveze narodov o sporu, ki je nastal med Bolgarsko in sosednimi državami Grško, Rumunsko ter kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ta spor izvira iz napadov tolp v ozemlje sosednjih držav Bolgarske. Bolgarska je v tej zadevi prejela kolektivno protestno noto interesiranih držav. Bolgarska, v stremljenju urediti to vprašanje, se je obrnila na Svet Zveze narodov. Poročilo dalje navaja, da je Bolgarska vlada v noti na generalno tajništvo izjavila, da ona ne more udušiti gibanja teh tolp, ker ji nedostajajo za to potrebne vojaške sile in da se tolpe rekrutirajo iz Bolgarov-begunccev. Položaj pa bi lahko povzročil medsebojni konflikt.

Poslanik Todorov, bolgarski delegat, je v daljšem govoru stvarno opisal položaj na Balkanu. Predlagal je končno, da Zveza določi mednarodno anketo, ki naj bi na licu mesta proučila vso zadevo in potem rešila spor.

Svet Zveze narodov je po odgovorih interesiranih držav naročil poročevalcu delegatu grofu Ishiju, da skliče sestanek vseh štirih interesiranih balkanskih držav. Na tem sestanku naj se doseže medsebojni sporazum. V nasprotnem slučaju bi imel svet še le izreči definitivno sodbo.

— London, 19. julija. (Izvirno.)

Včerajšnji seja Zveze je pričela v palači St. James ob 4. popoldne. Na dnevnem redu je bilo vprašanje bolgarskih komitaških čet. Po prečitanih poročilih tajništva je imel bolgarski delegat, poslanik Todorov, daljši govor, veleč:

Bolgari so res napravili pred leti pogreško. Kaznovani so bili dovolj. Večje kazni pa nikakor ne zaslužijo. Bolgari so storili vse, kar so bili dolžni po mirovni pogodbi. Izpolnili so vse obveznosti, kar je tudi splošno priznano. Žrtve, ki so jih morali doprinesiti, so bile težke, pa so se radi tega nadejali, da jim te velike žrtve prinesejo končni mir. V tem smo se varali! Ne samo, da Bolgarski ni bila naklonjena palma miru, temveč nastopili so s tožbami proti nam.

Poslanik Todorov je nato podal kratko zgodovino o gibanju komitaških čet. Že lansko leto aprila meseca so se pojavile te čete. Toda akcija vlade proti njim je ostala brez uspeha. Ko so se letos zopet pojavile čete, je bil storjen v Sofiji skupen korak sosednjih treh držav. Grške, Rumunske in države SHS. Poleg obtožbe je Bolgarska doživela i grožnje, tako je naglašal poslanik Todorov. Bolgarska pa ne more sprejeti za te čete popolne odgovornosti. Res, je, da obstoje komitaške čete, ki ogrožajo sosedne države. Bolgarska naproša Svet Zveze narodov, da reši to vprašanje in da se izvede akcija za vzpostavitev miru.

Obenem naj Zveza narodov ugotovi, kdo je za to odgovoren.

Med zastopniki balkanskih držav je govor bolgarskega poslanika Todorova zapustil ugoden vtis, ker ni bil agresiven. Zanimivo pa je, da v zadevni noti ni govora o tem, da bi bila kaka vez med akcijo komitaških čet in bolgarsko vlado. Todorovu so odgovarjali posamni delegati sosednjih držav, grški delegat pa je obenem izročil Svetu Zveze narodov skupno izjavo. Vse izjave delegatov Grške, Rumunske in Jugoslavije so bile v bistvu enake vsebine. Izjave naglašajo:

Demarša, storjena od strani rumunske vlade dne 14. junija t. l. v imenu kraljevine SHS. Grške in Rumunske ni imela značaja pretnice, marveč popolnoma značaj miroljubnosti in spravljivosti. Od strani vseh treh balkanskih sil ni bil storjen oz. izvršen niti eden akt, ki bi ogrožal mir na Balkanu.

Naglašali pa so delegati dalje okolnost, da je bolgarska vlada, ki je zastopnikom treh balkanskih držav izjavila, da želi ta spor mirno medsebojno poravnati, vložila dva dni popreje pri Zvezi narodov znano noto, nato pa šele zaprosila zainteresirane države za poravnavo spora mirnim potom oz. le odgovorila na skupno demaršo.

V imenu vseh treh držav je grški delegat predlagal, da Zveza narodov o tem vprašanju dalje ne razpravlja.

Seja je bila po končani razpravi prekinjena. Nadaljuje se razprava prihodnje dni.

— London, 19. julija. (Izvirno.) Naša delegacija pod predsedstvom pooblaščenega ministra Mate Boškovića, člana glavne reparacijske komisije v Parizu, razpravlja dnevno vsa ona aktualna vprašanja, ki zadevajo nas Jugoslovane in pa balkanske države. Delegacija se med drugim interesira za rusko vprašanje, za vprašanje ruskih begunccev, za vprašanje finančne pomoči Albaniji in s posebno pažnjo za bolgarsko vprašanje. Dnevno se vrše sestanki treh balkanskih držav, da se odloči

Louisa de la Ramée (Quida): Knežinja Vjera.

Roman.

Vjera je visoko dvignila glavo. »Kaj mislite, da se vas bojim? Lahko mi grozite, da me pretepete, pa vendar ne grem z vami.«

Njen ponos je za hip vplival nanj. Ampak sklenil je, da jo prisili k pokorščini. Sramoval se je samega sebe, ali njegova trma je bila večja nego njegov sram. Prijel jo je za roko.

»Poučim vas, madame, kaj je moja pravica. Jaz sem vaš gospod in zapovedovalec. Kaj se tako ponašate? Čemu se delate tako sveto in veliko? Dali ste se kupiti z mojim bogastvom prav tako kakor druge, samo da sem vam moral dati še svoj naslov.«

Ni se dala spraviti z ravnotežja. »Omožila se nisem z vami zaradi vašega bogastva niti zaradi vašega naslova.«

»Čemu pa potem, če smem vprašati?«

»Vi boste najbolje vedeli, da se je zgodilo zaradi moje matere.«

»Zaradi vaše matere?«

Zurovu se je mahoma izpremenil obraz. Izpustil je njeno roko, ki jo je bil oklepal.

»Kaj vam je rekla?« je izbruhnil.

»Kakor da bi sami ne vedeli. Imela je pri vas dolgovce, ki jih ni mogla plačati. Rekla je, da imate v rokah njena pisma, naslovljena na tretje osebo; želim, da bi jo lahko in bi jo tudi bili uničili, ako bi je jaz ne bila rešila.«

Rezek smeh Zurova ji je pretrgal govorico. »Vse to ni nič res, vse je bila velika laž.«

»To ni bilo res? Niste ji grozili? Ni bila v vaši oblasti?«

»Da in ne,« je mrmral. »Res mi je bila dolžna, ampak to ni bil nikak vzrok vas siliti, ako niste hoteli. Nikak oduših nisem, ki bi jo bil takoj razbil. Prisilili vas je morala pač iz drugih vzrokov kot vam jih je navedla. Toda čemu sedaj razburjati se,« je pristavil, »vsak človek je pač, kakršen je. Sedaj je prepozno. Vaša mati je bila od nekdaj posebej laž.«

Okrenil se je in stopil proti vratom. Na pragu se je ustavil. »A propos,« je dejal »odpovedujem se vožnji z vami. In kar se tiče plašča, ga podarite, komur hočete. Ni ga treba več nositi, imate prav.«

Naklonil se je in se odstranil brez vsake druge besede.

Madame Nalagine je hitela k Vjeri, kakor hitro se je brat odstranil. »Ubogi otrok,« je vzklila, »ali je bil brutalen do vas?«

»Ne.«

»Ali vas ni hotel vzeti seboj na promenado des Anglais?«

»Ni vztrajal na tem.«

Jedva je govorila. Zobje so ji šklopitali, kakor da je v najhujši mrzlici.

Zurov se je odjedpal medtem v Monte Carlo, ne da bi igral, nego ker je vedel, da dobi ondi lady Dolly. V resnici se je sešel z njo, in vrtil se je med njima živahen razgovor. Na koncu ji je ponudil roko in jo vedel molče k njenemu vozu. Zaradi ljudi je dejal glasno, ko ji je pomagal v voz: »Kako škoda, naravnost neusmiljeno je, da ne pridete več k nam v Villafranco, my lady.«

»Da,« se je prilagodila njegovim besedam, »toda res ne prenesem tega zraha. In njeni ponili so jo odpeljali v Condamine, kjer je bila v posetih pri merkitzi Pichegru. Dva dni kasneje pa se je tudi tu opostila in je rekla Franciji Zbogom.

A tudi Zurov ni vzdržal dolgo na mestu, kjer se je privrkal v življenju čutil provociranega, in sicer tako provociranega, da je moral molče požreti svojo jezo. Bil je prepričan, da kot on, so tudi vsi drugi tolmáčili besedilo o »plemeniti vitez«. In nezaupen, kot je bil, je videl v vsakem smehljajočem pozdravu svojih prijateljev samo še posmeh in škodoželjnost.

Toda tudi v Parizu se mu ni glede tega godilo dosti bolje. Dogodba o »plemeniti vitez« je pripeljala že pred njim v mesto ob Sein. Markiza Jeanne je takoj ob svojem prvem posetu napeljala pogovor na to. »To je moralo biti veselo, ljubti knez, zares imenitno, kako vas je Corréze na svoj muzikalni način očeval. Upam, da se boste vsaj odlej vedli do svoje »plemenite vitez« manj hodeče. Radovedna sem, kako se izvrši izpreobrnitev; ali opustite posete po kavarnah, ali na kak drug način. To bo najboljša burka te sezone.

Če je morda Zurov sklenil, da postane bolj vreden svoje žene, so se njegovi dobri sklepi vsekakor razpršili, kakor hitro je ostavil hotel Sonnaz. Domisljal si je, da bi se mu rogala vasa Evropa, ako bi živel manj razuzdano ter bi rekla: »Glejte, to je napravil Corréze s svojo moralno pridigo.«

V Zurovu se je odigravala čudna kriza. Vse ponašanje njegove žene mu je vzbujalo izreden respekt. In včasih bi ji bil najraje rekel: »Odnosite mi in molite zame.« Vjera pa, ki ni znala čitati v njegovem srcu, je trenetala pred njim, pa najsi se je približal na kakršenkoli način. Vedel je, kakšna čustva vzbuja v njej in jo je zato raje puščal samo ter živel dalje svoje običajno, samopasno življenje.

Malo dni po prihodu Zurovih v Pariz, je odpotoval Corréze na Dunaj, da si

je prebival v tem letnem času navadno v glavnem mestu Francije. Vedel je, da je s svojo pesmijo o »plemeniti vitez« napravil nerodnost in in se je že davno kesal, da se je dal zavesti po svojem temperamentu. Poznal je zlobo sveta, ki je imel sedaj navidezno povod, da si izmisli o Vjeri najbolj kompromitujoča sumničenja. Da bi se ne sešel z njo in bi ne dajal novega duška hudobnim govoricam, se je umaknil iz Pariza. Seveda tudi to ni zadržalo jezikov, ko so se enkrat začeli premikati.

Zurov dolgo ni vedel o zgodbah, ki so krožile po svetu. Madame de Sonnaz je bila tako prijazna in mu jih je povedala.

»Da,« mu je dejala, »takole si pripovedujejo ljudje, a vi ne veste ničesar. Prava stvar sem pa takoj nekaj slutila, ko ni hotel priti v Svir. Ali bi pevec brez vzroka odklonil tako sijajno ponudbo? Razen tega sem si pa tudi že v lili mislila svoje. Na gore, v smrtno nevarnost se je podal, samo da je utrgal cvetko zanj.«

»Bodi kakorkoli,« je vzklila, ali ta človek je vendarle samo pavec! Ali mislite, da bi se mogla tako ponižati?«

»To je dognana stvar,« je odgovorila madame Jeanne, »vaša žena je biser svojega spola. Druga sveta Elizabeta. Ves svet ve to, a vendar je doživela kot polotrok s tem razpitiim Don Juanom takrat v Trouville bno dogodbeo. Apropas, ali veste, kdo je povzročil, da so takrat ob tisti dobroduelni prireditvi zabilili tako neprimerno Noisette v Pariz? Ne, ne veste, Noisette nam ni povedala. To je bil on.«

»On! To bi bila prevelika predrznost.«

»Pa je tako. Takoj sem slutila, saj je bil vedno na mestu, kadar je potrebovala knežinja pomoči. Zadnji dokaz:

njena vožnja po morju in rešitev pred Villafranco.«

Zurov je udaril z nogo ob tla: »Tega vsega ne verujem, ne morem varovati.«

Markiza se je smejala. Naslonila se je v divanu daleč nazaj in pokrila oči z rokami.

»Quem deus vult perdere,« je dejala, »no, saj veste sami naprej. Kukala je skozi prste na kneza, ki je razburjen hodil po sobi semintja. »Ne tako burno,« mu je zaklikala. »Zaletite se v moje vaze in svetle ter mi sterete moje idole, česar jaz z vašim nisem storila, vanj upam tako. Kdo bi bil kdaj mislil, da vkljub vsej navidezni hladnosti tako zelo ljubite svojo ženo. Sicer sem pe vedno rekla: Samo zve nam, da ima kaj s kom drugim, pa boste videli!«

Zurov je vrela kri, ko je šel od nje. Ves dan je begal okrog. Čutil se je v svoji ničmernosti globoko užaljenega in ni vedel, kaj bi verjel in kako bi postopal. Zvečer, ko se je oblekel v bal v ruskem poslanstvu, je dal vprašati svojo ženo, ali ga more sprejeti. To se ni že več mesecev zgodilo. Vjera je bila že pripravljena za odhod; nosila je trak Katarininega reda, in med nekaterimi vrstami biservov je imela na vratu tudi kolier iz opalov z zvezdo in mečuljem.

Zurov je stopil razburjen k njej. Njegove oči so se ustavile na kolieru, pogled nanj je toli podžgal njegov gnjev, da je iztegnil roko po njem. »Odkod imate ta nakit?« je kričnil.

»Ne vem, če vam smem povedati,« je odgovorila. »Ko ste me prvokrat vprašali, nisem še vedela.«

»Od koga drugega nego od onega pevega ga imate: takoj ga odstranite!«

(Dalje prihodnje.)

skupna taktika glede vprašanja komitarskih čet. Obenem zbira delegacije vse materijal, ki se nanaša na komitarsko gibanje.

VPRAŠANJE NARODNIH MANJŠIN.

— London, 20. julija. (Izvirno.) Tekom prihodnjih dni prične svet Zveze narodov razpravljati o vprašanju narodnih manjšin. Države male antante, posebno pa tudi balkanske države nameravajo v tem pogledu skupno nastopiti. Splošno pričakujejo, da bo to vprašanje rešeno v smislu določb mirovnih pogodb in na podlagi stvarno kulturnih zahtev interesiranih držav. Že sedaj je gotovo, da bo Svet Zveze narodov za-

vrnil predloge Madžarske in Bolgarske, ki sta jih stavili v varstvo madžarskih oz. bolgarskih narodnih manjšin. Ti predlogi bodo iz formalnega ozira vrženi ad acta. Obe državi se nista pri vložitvi predlogov strogo držali določil pakta v Zvezi narodov in pravilnika, ki določa proceduro.

ZVEZA NARODOV IN ZAŠČITA ŽENE IN DECE.

— London, 19. julija. (Izvirno.) Na prvi plenarni seji je Zveza narodov razpravljala tudi o organizaciji mednarodne zaštite žene in dece. Sprejeti so bili predlogi in poročilo braziljskega zastopnika.

Narodna skupščina.

NADALJEVANJE RAZPRAVE O PRORAČUNU MINISTRSTVA ZA PROSVETO.

— Beograd, 20. julija. (Izv.) Včerajšnja 101. plenarna seja narodne skupščine je bila odprta ob 10. dopoldne. Po končanih formalnostih je posel. Voja Lazic (zemljorad.) ugotovil, da je beogradska »Pravda« priobčila neresnično vest, da se v parlamentu imajo razprave podaljšati, kateremu predlogu pa da se je uprla opozicija. Predsednik skupščine je ugotovil, da je bila ta vest neresnična.

Razprava o proračunu ministrstva prosvete se je nato nadaljevala.

Posl. Ned. Divac (soc. dem.) je v svojem govoru naglašal, da socialistično stranko zanima proračun ministrstva prosvete tudi s političnega vidika. Politična stran budeta je za stranko merodajna. Protestira proti temu, da se verouk nahaja v učnem šolskem načrtu. Zelo pa zameri vladi, da skrbi za nepristranski pouk. V nekaterih krajih je bogatim slojem omogočen vsak študij, dočim je revnim slojem po drugih oddaljenih krajih zaprt vsaka nadaljina šolska izobrazba. Sedanje šole nosijo razredno-verski značaj. Socijalisti so za to, da se versko-razredni značaj šol odpravi.

Poslanec Velozar Deželic (kler.) je polemiziral proti svobodomiselnim izvajanjem predgovornika in zagovarjal versko šolo. Pritoževal pa se je, da je država še premalo skrbi za verski pouk in šolo. Dalje je vodil obsirno pritožbo o zapostavljanju Hrvatov na kulturnem polju. Kot konkretno dejstvo je navajal postavko 100.000 dinarjev, ki so votirani za izdajo srbskega besednjaka, dočim je bila črtana postavka za »monumentalno izdajo srbo-hrvatskega besednjaka«, ki ga namerava izdati Jugoslovenska akademija znanosti v Zagrebu.

Posl. dr. Rojc (hrv. dem. des.) je uvodoma svojega govora naglašal obsežnost proračuna ministrstva za prosveto. Čas, ki mu je odmerjen za govor, je tako pičel, da ne more govoriti obsirno o vsaki postavki posebej, čeprav to skoro vsaka postavka naravnost izkiva, da jo povzame poseben kritik. Naglašal samo najaktuelnejša vprašanja. Predvsem mora obžalovati, da je bil ta proračun, ki je nalagal za kulturni napredek naroda tako pristržen in prikraden. Pred vsem kritizira postopanje finančnega odbora, ki ni posvečal temu proračunu potrebne pažnje.

Govornik dalje kritizira vlado, ker zanemarljivo šolstvo na Hrvaškem. Hrvatska in Slavonija je v kulturnem pogledu zelo zanemarljena in zahteva, da vlada skrbi za povzdigo šolstva na Hrvaškem in Slavoniji.

Minister prosvete Svetozar Pribičević ugovarja post. Rojcu ter omenja med drugim, da niti Madžari niti Avstrijci niso popreje skrbeli za hrvatske šole. Dunaj in Budimpešta nista nikdar prispevala hrvatskemu šolstvu.

Posl. Etnin Kristjan (soc. dem.) je zahteval več osnovnih šol in se je razvel za gnetni položaj srednješolskih profesorjev in učiteljev.

Ob 1.15 prekinjena seja se je nadaljevala ob 5. dopoldne.

Posl. Svetozar Giorgjević (dem.) je stvarno temeljito govoril o sistematičnem prosvetnem delu med narodom. Vlada mora imeti posebno skrb, da se med ljudstvom razširi prava srčna kultura.

Posl. Moskovljević (musliman) je govoril o vseučiliškem vprašanju in naglašal, da se stare fakultete zanemarljajo in vzdržujejo nepotrebnost.

Posl. dr. Gosar (kler.) je v odgovor socijalistom zagovarjal versko vzgojo v šolah, ki je edini temelj družabnemu redu. Krščanski verouk je kot obliatni predmet potreben šolski mladini.

Posl. Čubrovic (dem.) je posamezne postavke v proračunu kritiziral. Sela je bila ob 8.30 zaključena.

— Beograd, 20. julija. (Izv.) Na sestanku vladnih strank s predsednikom narodne skupščine dr. Ribarjem so se določile tudi nočne seje, da bi bilo tako omogočeno spraviti proračun do prvega avgusta pod streho. Plenarne seje so bile sedaj določene od jutri dalje: od 9. dopoldne do 12., od 16. do 20. in od 21. do 24.

CERKVENA ŠOLSKA KONVENCIJA Z ROMUNSKO.

— Beograd, 20. julija. (Izv.) Dne 15. septembra t. l. se sestane v Beogradu posebna delegacija naše države in delegacija Rumunske v svrhu pogajanj za sklenitev cerkvenošolske konvencije.

POVIŠANJE POŠTNIH TARIFOV V AVSTRIJI — RAPIDNO DVIGANJE CEN KRUHA.

— Dunaj, 19. julija. (Izv.) V najkrajšem času se zopet znatno povišajo pošte, telefonske in brzojavne pristojbine. Cene kruha so sedaj za hleb določene na 2710 K. Pekarna pa so že občinstvo opozorile, da se cene kruha zopet v najkrajšem času znatno zvišajo.

Gospodarstvo.

— Anglieži o trgovskih zvezah s Jugoslavijo. Londonski »Observer« (glavno glasilo Lloyd Georgea) je te dni priobčil iz Ljubljane datirani daljši dopis o zagrebškem sejmu. Med drugim veli, da je bila trgovinskoindustrijska izložba v Zagrebu izredno dobro obiskana in posebno navaja izdelke, ki so bili producirani v državi sami. Dopisnik ocenjuje izdelke strojni tovarni in li-varn v Ljubljani oz. pri Zagrebu, izdelke tovarni mila in papirne izdelke. Naglašal, da je papirna industrija, velike papirnice v Vevčah, zelo razvita. Dalje posebno hvalevredno omenja usnjarske izdelke, sploh usnjarsko industrijo, ki stoji na visoki stopnji. Omenja pa tudi krasna ženska ročna dela. Končno dopisnik opisuje paviljon britanskih industrijcev ter ob zaključku članka poziva angleške industrijce, da se zanimajo za Jugoslavijo, da medsebojnim trgovskim odnosom posvečajo večjo pozornost.

— Izprememba paketnih pristojbin v prometu z Avstrijo. Po dopisu ministrstva štev. 23.034 od 22. junija t. l. so težne pristojbine za pakete iz Jugoslavije v Avstrijo odsej tele: do 5 kg 17 Din. 50 p, do 10 kg 25 Din. 50 p, do 15 kg 33 Din. 50 p, do 20 kg 41 Din. 50 p.

— G. Zvižanje posredovalnice za carinjenje mednarodnih paketnih pošilk. Z 10. julijem t. l. se je zvišala posredovalnica (carinjalnica in dostavnica oziroma obvestnica) za carinjenje uvoženih in izvoženih mednarodnih paketnih pošilk od treh na pet dinarjev.

— G. Gospodinski tečaj »Kola« v Kranju. »Narod, ki ima gospodarsko izobrazbo žene, nikoli ne bo propadel« (D. Kerk.). Da pa bo imel naš narod kar največ zares umnih gospodinj, je treba skrbeti za to, da se naši ženski mladini prilika, izobraziti se v gospodarstvu. V ta namen bi se morala ustanoviti v vsakem večjem kraju gospodinjstva šola, po deželi pa naj bi se prirejali večtedenski gospodinski tečaji. Uvedevajoč potrebo istih, je »Kolo« jugoslovenskih seester v Kranju po inicijativi svoje agilne predsednice gospe Mire Znidaršičeve lansko leto sklenilo, da priredi šest- do desettedensko gospodinjstvo tečaje v raznih krajih. Kakor vsak začetek, tako je bil tudi ta težak. Premagati je bilo treba marsikatero težkočo, žrtvovati dokaj denarja za nabavo kuhinjske posode, a »Kolo« se ni ustrašilo ne truda, ne žrtev. V minulem šolskem letu je priredilo »Kolo« štiri gospodinske tečaje. Prvi se je vršil v Kranju. Tega tečaja se niso udeleževale le meščanske, ampak tudi dekleta iz okolice. S svojim rednim in točnim obiskovanjem — dasi so bile nekatere zelo oddaljene — so dokazale, da umevajo važnost gospodinskega obziranja. Po sklepu tega tečaja se je vršil kmetijsko-gospodinski tečaj v Zabičju. Zanimanje za ta tečaj je bilo veliko in uspeh nad vse zadovoljiv. Nato je priredilo »Kolo« dva tečaja zaporedoma v Trzinu. Prvi je bil namenjen dekletom pramožnejših slojev, drugi večerni, pa tovarniškim delavkam. Zato je stroške zadnjega krilo po večini »Kolo« samo. Klub temu pa udeležba s strani delavk ni bila tako številna, kakor bi bilo pričakovati. Upajmo, da tudi delavski sloji kmalu spoznajo potrebo in dobroto gospodinske izobrazbe. Vse tečaje je vodila poštvalnovalna gđ. učiteljica Krusičeva, za kar naj ji bo izrečena tukaj najlepša hvala. Prav posebna hvala pa velja vrli predsednici »Kola« v Kranju, ki si je stekla s svojo vztrajnostjo največ zaslug za prireditve teh gospodinskih tečajev.

— g. Oddaja zgradbe barake v Vrapčah pri Zagrebu se razpisuje na dan 3. avgusta t. l. ob 11. uri dopoldne pri inženirskem oddelku komande IV. armijske oblasti v Zagrebu. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g. Dobava stekla. Ravnateljstvo državnih železnic v Sarajevu razpisuje na dan 16. avgusta 1922 ofertalno licitacijo glede dobave stekla za poslopja in vagoni. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki, zlasti glede količine in dimenzij, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Ustanovitev borze za sladkor v Pragi je v principu že sklenjena. Borza bo odprta v prihodnjem času ter se računa s tem, da bo redno poslovanje začelo 15. avgusta, najkasneje 1. septembra t. l.

— Zlata pariteta v Avstriji. Avstro-ogrsko banka poroča, da je bila zlata pariteta za dobo 17. do 24. julija določena na 6100 K avstr.

— Nobenega davka za uvožen premoz v Nemčiji. Ker se je produkcija premoza v Nemčiji zelo znižala, ostane uvožen inozemski premoz v Nemčiji do 31. marca 1923 oproščen od davka na premoz. Državni komisar za premoz bo v bodoče dopuščal za kraje, ki leže ugodno za uvoz inozemskega premoza, manjšo dobovo tuzemskega premoza.

— g. Znatno povečanje davkov na Grškem. Grški finančni minister je predložil parlamentu nove davčne predloge. Med drugim predlaga 25 % davek na vojne dobičke od 1. jan. 1922 naprej, podvojitev taksa na avtomobile ter revizijo vseh slovnih davkov. Nadalje predlaga davek na zabave in ples, povečanje davka na alkohol, uvedbo pridobitnega davka od 20 — 25 % za banke, za trgovska in industrijska podjetja pa 10 — 30 %.

Dnevi sokolskega naraščaja.

NASTANITEV NARAŠČAJA V DNEH 22. IN 23. JULIJA 1922.

Češki naraščaj (moški in ženski) se nastani v ženskem oddelku učiteljskega ob Resljevici cesti.

Na II. deški osnovni šoli ob Colzovi cesti se nastani moški naraščaj sledečih žup: Beograd, Bjelovar, Kragujevac, Novi Sad, Osijek, Rijeka, Split, Veliki Bočkerak, Zagreb in Maribor in skupnem številu 388.

Na srednji tehnični šoli ob Aškerčevi cesti se nastani 445 moškega naraščaja žup: Celje, Ljubljana, in Ljubljana I.

Na I. mestni deški osnovni šoli (Komenskega ulica 19) 472 moškega naraščaja žup Kranj in Novo mesto. Ženski naraščaj bo nastanjen: v šolah na Vrtači (Erjavčeva cesta 19 in 21) župi Celje in Ljubljana I. v skupnem številu 387.

V St. Jakobski deški in meščanski šoli župe: Beograd, Bjelovar, Kragujevac, Novi Sad, Osijek, Rijeka, Split, Zagreb in Ljubljana ter Kranj in skupnem številu 524.

V realni se nastani 198 ženskega naraščaja žup Maribor in Novo mesto. V tem poslopju bodeja pripravljene tudi dve sobi za rezervno.

Bratji člani in seestre članice stanovanskega oddelka imajo biti navzoči pri prihodnjih posebnih vlakov, pri normalnih vlakih pa pričakujejo naraščajnike in jih odvedejo v poslopja, namenjena za prenočišče br. načelniki in člani onih stanovanskih pododsekov v čigar stanovansko področje spada poslopje, ki bo določeno za nastanitev. Člane stanovanskega oddelka bo spoznati po odznanju: Zeleni trak na levni rok z napisom: »Stanovanski oddsek«.

V ostalem se opozarja br. spremljevalci in s. spremljevalke naraščaja na navodila stanovanskega oddelka za dan naraščaja, ki so izšla v »Slovenskem Vestniku« številka 9.

I. Jugoslovanski vsesokolski zlet v Ljubljani.

— Kulturne prireditve v dnevi I. jugoslovenskega vsesokolskega zleta. Popolnoma naravno, da mora Ljubljana ob takih prilikah kot je ravno I. jugoslovanski vsesokolski zlet nuditi gostom gledališke predstave in koncerte. To nalogo si je nadel poseben koncertni oddsek, ki priredi v naraščajskih dneh dve gledališki predstavi in en koncert. Dne 22. julija zvečer igra dramatičen oddsek Sokola na Viču v drami igr »Snežulica in škrtar«, dne 23. julija zvečer istotam šentjakovski gledališki oder Fr. Govekarjevega »Desetega brata«, isti večer pa koncertira v dvorani Filharmonične družbe naš najboljši vokalni kvartet »Primorje«, ki si je na svojem prvem ljubljanskem koncertu in na koncertu v Rogški Slatini pridobil enodušno priznanje kritike in publike. Na koncertu zapoje tudi opera in koncertna pevka ga. Lovšetova pr otroških pesmi. Vzpored obsega drugače krasne jugoslovanske in češke umetne in narodne pesmi, katere bo sokolski naraščaj gotovo z veseljem poslušal. Prav tako so obe igri dobro pripravljene in primerni mladosti. — Opozorjamo občinstvo, da se teh prireditev udeležijo! Vstopnice za obe predstavi in koncert so danes in jutri naprodaj pri br. Vračarju (upravnistvo »Jutra«) v Prešernovi ulici in na večer prireditve pri blagajnah. Sežite po njih.

Sokolstvo.

POKRAJINSKI ZLET LJUBLJANSKIH ŽUP.

Tekma članice sokolske župe Ljubljana I.

Uspehi tekme članice sokolske župe Ljubljana I. ob priliki pokrajinskega zleta v Ljubljani dne 16. t. m. so bili v splošnem, v primeri z drugimi tekmami, nekoliko manjši, kar je pa deloma pripisovati tej okolnosti, da je večina članice sploh šele prvič tekmovala, deloma velikim oviram silnega viharja, kar pride v poštev pri metanju žoge, teku, in skoku.

Tekma v višjem in nižjem oddelku je vsebovala tele panoge: proste vaje, bradlje, kroge, gred, skok v daljino, metanje žoge in tek na 75 metrov.

Višji oddsek: Vrsta Sokola I. pod vodstvom s. Varskove je dosegla 277 točk, 72 odstotkov, vrsta Sokola II. pod vodstvom s. Barogove, 230 točk, 60 odstotkov.

Nižji oddsek: Tekmovala je pet vrst, dve Sokola I., dalje Ribnica, Kamnik in Litija-Smartno. Prvenstvo je odnesla vrsta Sokola I. pod vodstvom s. Kotnikove, 232 točk, to je 72 odst. sledi nato vrsta Litija-Smartno 66 odst., vrsta Sokola I. 65 odst. in vrsta Ribnica 50 odst. in Kamnik 45.6 odst.

Uspehi posameznice: Nad 60 odst. so dosegle v višjem oddelku seestre: Varske Gabrijele, Sokol I. 90 odst., Babič Anka, Sokol II. 80 odst., Prepeluh Cirila, Sokol I. 78 odstotkov, dalje Gerkman Ivanka, Kraighar Gusti, Kavčič Marija, Rugelj Zora, Gorjanc Cilka in Cuk Mara.

V nižjem oddelku seestre: Potnik Vera (Sok. I.), Finciner Franja, Litija-Smartno, in Jančiger Ljudmila (Sokol I.) po 86 odstotkov, Zanoškar Slava (Sokol I.) 84 odst., Breščak Alojzija (Sokol I.) 79 odst., dalje Vidie Marija, Andolšek Vanda, Jerab Anica, Debeve Malči, Kokiša Beti, Rostan Fanci, Kokiš Marija, Kolbe Mara, Potisek Stelka, Gogala Pavla in Gelze Anica nad 60 odst.

Definitivni odgovor SKS — vladi.

ZA ŽELEZNICE V SLOVENIJI DVA MILIJONA DOLARJEV. — VPRAŠANJE DEFINITIVNO OD VLADE SE NI REŠENO.

— Beograd, 20. julija. (Izv.) Tekom včerajšnjega dneva so v parlamentu s velikim interesom sledili nadaljnjemu nastopu poslaniškega kluba SKS. Trojica samostojnih poslancev je prispela iz Ljubljane v Beograd ter izročila klubu pismo z resolucijami, ki so bile sklenjene na plenarni seji glavnega odbora v Ljubljani. Takoj po prihodu trojice poslancev je bila sklicana seja parlamentarnega kluba SKS. Na tej seji je bilo podano poročilo o ljubljanski seji glavnega odbora. Po daljši debati je klub sestavil na podlagi pisma definitivni odgovor vladi, ki ga je potem izročil minister Pucelj ministrskemu predsedniku. Po končani seji je minister Pucelj ob 11.30 dopoldne včeraj posetil ministrskega predsednika ter izročil g. Pašiću definitivni odgovor kluba SKS glede dolarskega posojila oz. glede gradnje spojnih železnic v Sloveniji. Odgovor slove:

«Mnogopostovani gospod predsednik!»

Glavni odbor SKS je imel v Ljubljani svojo sejo. Dal je svojemu poslaniškemu klubu v vprašanju dolarskega posojila odzveno v vprašanju novih slovenskih železnic sledeče direktive:

Glavni odbor razpravljajoč o politični situaciji države je vodil račune o tem, da bi odhod Slovencev iz vlade v vsakem oziru najškodljivše vplival bodisi na zun., bodisi na notranji položaj zemlje. Radi tega je bilo sklenjeno, da je treba zmanjšati svoto, ki jo je bil zahteval poslaniški klub stranke za nove železnice v Sloveniji oz. v zapadni Hrvatski in steer od pet na dva milijona dolarjev.

Glavni odbor tudi dalje zahteva, da se od 100 milijonskega dolarskega posojila določi svota samo dveh milijonov dolarjev. S to svoto bi se moralo takoj pričeti z deli za gradnjo sledečih železnic:

1.) Kočevje — Stari trg — Severin — Vrbovsko.

2.) St. Janž — Sevnica.

S pripombo, da če bi ta svota za gradnjo omenjenih železnic ne bila zadostna, se ima eventualno za to potrebna svota kasneje zagotoviti bodisi iz novega posojila, bodisi iz sredstev budgeta.

Glavni odbor razum tega zahteva, da se gradnja teh železnic takoj prične in da se v zakonu o notranjem posojilu določena gradnja železniške proge Murska Sobota — Ljutomer — Ormož nadaljuje in izvrši.

Glavni odbor je vsestransko proučil svoje zahteve. Z ozirom na gospodarske in politične prilike naše države je popuščal do skrajnosti, dalje nikakor ne more popuščati:

I. iz razloga, ker je globoko prepričan, da mora iti zveza zapadnega dela države s morjem preko našega ozemlja do našega pristanišča in to iz največjih interesov države;

II. iz razloga, ker prebivalstvo Slovenije nosi razmeroma mnogo večje breme posojila nego je predstavlja zahtevana svota.

Politične vesti.

— Balkanski blok. Naš poslanik v Atenah je priobčil v »Srpskem književnem glasniku« zanimiv članek, v katerem razpravlja o vprašanju vstavitve balkanskega bloka. Mala antanta s Poljsko in baltičskimi državami tvori odločujoč faktor v srednji Evropi. Tak faktor je treba vstvariti tudi za Balkan, da nas lepega dne ne iznenadi sporazum enega ali drugega naših sosedov s kakšno izvenbalkansko državo. Za nas mora biti zlasti sedaj merodajno načelo: Balkan samo balkanskim narodom. Balkanski blok bi se moral ustvariti na široki podlagi gospodarskih koncesij. Ta blok bi bil tudi važen politični faktor napram nevarnim težnjam izvenbalkanskih držav. Balkanski blok bi moral biti začasno samo izpolnilev male antante in steer kot gospodarsko - politični blok za življenske interese vseh balkanskih narodov.

— Nova nota medzvezniške komisije Bolgarski. Iz Sofije poročajo, da je izročila medzvezniška komisija bolgarski vladi novo noto glede zakonske osnove o davkih, ki jo je nedavno sprejelo narod. sobranje. Komisija naglašala, da so novi davki premahni ter zahteva ureditev tega vprašanja v smislu svoje prejšnje zahteve.

— Vseslovanski agrarni kongres v Pragi. Kakor poročajo praški listi, se sestanejo meseca oktobra v Pragi delegati agrarnih strank v Češkoslovanski, Jugoslaviji, Poljski in Bolgarski. Na kongresu bodo pred vsem razpravljali

o smernicah skupnega nastopa v stanovskih vprašanjih.

— Nansen v Londonu. Iz Berlina poročajo, da je odpotoval Fritjof Nansen v London, kjer bo poročal na konferenci Zveze narodov o ruski katastrofi.

— Iz procesa proti veleizdajalcem v Monakovu. Te dni se je vršila pred monakovskim sodiščem tajna razprava proti petim vojunom in veleizdajalcem. Glavni obtoženec, devetnaestletni strojepisec Pottier iz Belgije je bil obsojen na deset let ječe, dva druga obtoženca na štiri, eden na tri leta ječe, eden pa je bil oproščen.

— Ruska sovjetska vlada in katoliška duhovščina. Agencija Havas poroča iz Petrograda, da je morala katoliška duhovščina podpisati nastopne pogoje: Duhovščina ne bo vodila nobene protibolševiške propagande, v cerkvenih zadevah se bo ravnala po vseh odredbah sovjetske vlade. Le pod temi pogoji sme vršiti katoliška duhovščina verske ceremonije v svojih cerkvah.

KORUZA ZA PASTVNE KRAJE.

— Beograd, 19. julija. (Izv.) Ministrstvo za socialno politiko je prelo iz Romunije 100 vagonov koruze, ki te namenjena za pasivne kraje v Orni-gori.

PAPEŠKI NUNCIJ IN NAŠA VLADE.

— Beograd, 19. julija. (Izv.) Novi papeški nuncij megr. Pollermetti je bil sprejet včeraj v ministrstvu zunanjih zadev. Delj časa se je razgovarjal s direktorjem političnega oddelka Miroslavom Jankovićem.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 20. julija 1922.

— Ljubljanski Sokol pozivlja ponovno brate in sestre, ki ne obiskujejo telovadnice in niso zaposleni pri kakem drugem odseku, da s svojimi močmi prislokojo na pomoč prehranjevalnemu odseku ter s tem dokažejo, da razumevali sokolske dolžnosti. Seja odseka se vrši v četrtek dne 20. t. m. ob osmih zvečer v restavraciji v Narodnem domu, kamor pridite brez posebnih vabil ali prošnji. — Odbor.

— Sokol II. v Ljubljani pozivlja svoje člane, da se redno udeležujejo redovnih vaj, ki se vrše vsak četrtek ob 19. uri na realki. Vežbanje v redovnih vajah je obvezno za telovadce in one člane, ki imajo krog. Vsak član, ki obiskuje redovne vaje, dobi o obisku posebno potrdilo, brez katerega ne bo nihče pripuščeno k slavnostnemu sprejemu dne 15. avgusta 1922. Vsi bratje in sestre naj si pravočasno opremijo krog po predpisih Saveza in si preskrbejo novi trak z društvenim in župnim imenom.

— Vrhnjski Sokol priredi svojo letno društveno telovadbo in vrtno veselico v nedeljo dne 30. t. m. Vozl poseben vlak.

— Sokolsko društvo v Šiški naznanja svojem članstvu, da so dospeli članski znaki, kateri se izdajajo skupno s članskimi legitimacijami ob uradnih urah v »Čitalnici« vsako sredo od 7. do 8. ure zvečer. — Istotam se sprejemajo naročila za zletni znak proti takojšnemu plačilu 21 Din. 50 para.

— Zahvala. Sokolsko društvo St. Vid-Stična se najtopleje zahvaljuje vsem darovalcem, ki so darovali za zgradbo Sokolskega doma v St. Vidu pri Stični znesek Din. 553.— ob priliki poroke g. Milana Končine z gđo. Anico Rojčevico. Obenem se zahvaljuje omenjeno društvo tudi g. Seidlu, veletrgovcu iz Šiške, za dar 280 Din. Posamezniki: Zdravilo!

Kultura.

— »Ljubljanski Zvon«, juljski zvezek, prinaša to-le vsebino: M. Murko: Slovenski jezik v Jugoslaviji. — Juž Kozak: Tehnika. — Stane Kosovel: Zalostna jesenska pesem. — Spomin na Marijo. — Ivan Lah: Angelin Hidar. — Janko Samec: Čakanje. — Ivan Albrecht: Imel sem sen. — Anton Vodnik: Spokorna. — Mirko Premtar: Cantus mysticus. — Ivan Zorec: Beg Bukovac. — A. Debeljak: Gustav Flaubert. — Alojz Pikel: Junak. — Mirko Premtar: Pismo. — Književna poročila. — Kronika. — Nove knjige. — »Ljubljanski Zvon« stane na leto 60 Din za četrt leta 15 Din. Posamezni zvezki po 7 Din. Naroča se pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani.

— »Reclams Universal Bibliothek«. »Prager Presse« predlaga, naj bi založništvo te knjižnice izdalo pred vsem antologijo sodobne češkoslovaške, jugoslovenske, ruske, angleške, italijanske in francoske lirike in proze.

— Nagrade francoske akademije. Nagrado »Tolra« je dobil Pavel Gerdly, nagrado »Paul Hervey« sta dobila Denys Amiel in Andre Obey za tragi-komedijo »La souriante Madame Bendet«, ki se bo igrala prihodnjo sezono tudi v Berlinu in na Dunaju.

— Bodoča sezona v milanski Scali se prične 2. decembra ter se konča koncem aprila. Na programu so med ostalimi tudi sledeče opere: Boris Godunov, Faust, Lohengrin, Carmen, Wagnerjev Lohengrin, Straussova Salome, Puccinijeva Manon Lescaut, Donizettijeva Lucia di Lammermoor in neka nova Pizzettijeva opera.

Turistika in šport.

— Nov planinski dom na Vršču. Kakor znano, je po razmejitvi Italiji pripadel »Dom na Vršču«, ki ga je Kranjskogorska podružnica kratko časa pred izbruhom svetovne vojne postavila. Vsi sedelci po Italijanih, ki so tam nastanili svojo finančno stražo, smo izgubili to lepo planinsko postojanko. Da se nadomesti ta izguba, je sedaj Slovensko planinsko društvo popravilo in povečalo Erjavčev (prej Vossovo) koč, ki leži na prijaznem holmcu tik pod sedlom Vrščem. To koč, ki je bila popolnoma izropana, je čisto na novo opremlila in napravila iz nje nov udoben planinski dom. Koča je otvorena in z vsemi potrebščinami založena. Oskrbovala je g. Zmitkova iz Javornika. Erjavčeva koč ima veliko kuhinjo z novim štedilnikom, prostorno obednico in lepo verando ter šest ločenih spalnih sobic z 11 posteljami in tri skupna ležišča. Njena lega je naravnost divna, pogled po obkoljujočih gozdenih gora, pogled na Prislonika ter v dolino Pišnico in Krnico in na onstran dvigajočo se skupino Škrlatice je eden najlepših razgledov v naših Alpah. Tura je lahka, ker vodi iz Kranjske gore do koč znamenita cesta, ki se je med volno napravila do vrha Vršču in v Trento. Iz Kranjske gore je le tri ure hoda. Ta novi planinski dom bo izhodišče za zanimive ture na Prislonik, Molstrovko in Razor in za prehod čez Rupe v dolino Planico ter na Jalovec. Laška finančna straža pri posetu vrhov ne dela ovir. Kakor slišimo, priredi Slovensko planinsko društvo tudi slavnostno otvoritev te svoje nove planinske postojanke.

— Odbor S. K. »Slavije« prosi, da naj se pošilja odsele vsi dopisi na naslov: S. K. »Slavija« Ljubljana, Novi Udmat, št. 17.

— Klub kolesarjev in motoklavl. »Mirija« v Ljubljani priredi v nedeljo 23. t. m. izlet v Kamnik. Pri tej priliki se vrši popoldne ob 5. uri na glavnem trgu Kamnika poljeva dirka, katere se udeležijo tudi dama. Za prve te poljeve dirke so razpisana 3 krasna izredna darila, za katere vlada veliko zanimanje. Vahijo se vsi člani in članice kakor tudi vsi ljubitelji kolesarskega športa, da se udeležijo tega izleta in tekme. Odhod točno ob 1.30 popoldne izpred kavarn »Prešeren« v Ljubljani. Odbor.

— Krati odpotuje v Ljilže. Beograd 20. julija. (Izv.) Kakor je izvedel Vaš dopisnik, namerava Nj. Vel. kralj Aleksander I. 28. t. m. z Bleda odpotovati za nekaj časa v Ljilže pri Sarajevu.

— Vprašanje dvornega lovišča v bohinjskem oziroma blejskem kotu je, kakor poročila »Lovec«, v ravnokar izšli zanimivi številki, z bivanjem Njegovega Velikanstva kralja na Bledu zopet v ospredju. Kako se je Gorenjska priljubila v vsakem oziru Visoki kraljevi dvojici, je v vzradoščenju vseh nas splošno znano. Žeteli je le, da pride izvedba omenjenega načrta v poklicane roke, ker uči skušnja, da uspeh vsake namere je v precejšnji meri odvisen od pravičnega in strokovnjakega vodstva. Tako piše »Lovec« in tej njegovi želji se pridružujejo gotovo tudi vsi ne-lovci.

— Javna prošnja. Silen požar je dne 15. julija t. l. uničil 28 hiš na Bohinjski Bistrici. Prizadeti vavčarji, ki so zdaj brez strehe in tudi brez sredstev — večinoma niso mogli rešiti prav ničesar — so potrebni takojšnje nujne pomoči. Da se bednim pogorelcem takoj priskoči na pomoč, se pomožni odbor županstva občine Bohinjske Bistrice, ki je prevzel pomožno akcijo, obrača do širše javnosti z vkladno prošnjo, naj po svoji moči pomaga. Vsi darovi v denarju ali naravnih naj se pošiljajo na občinski urad v Bohinjski Bistrici. — Pomožni odbor županstva na Bohinjski Bistrici.

— Do potrebnega sporazuma ne vodijo taki nastopi, kakršni je bil nastop udruženja srednješolcev, ki je pokazal, da se hoče našo mladino izgrajevati za boj onih elementov v državi, ki razdvajajo in cepijo, namesto da bi spajali in združevali. Povedali smo že, kako je Srbe zadela resolucija za odpravo cirilice. Sveta je Srbom cirilica, vedno so bili ponosni na svoje pismo, sedaj pa prihajajo nekateri hrvatski in slovenski mladeniči z nepremišljeno resolucijo in žalijo Srbe na najobčutljivejši strani. Ko so srbski dijaki ugovarjali odpravi cirilice, so jih nekateri Hrvatje in Slovenci nazivali »Balkance« in »neinteligentne ljudi«. »Balkan« odgovarja na to, da so menda inteligentni oni, ki v latinici danes pišejo proti Srbom in proti državnemu in narodnemu jedinstvu. Ker se s strani razdornikov ob vsaki priliki postavljajo v ospredje Bolgari, se je moral oglasiti tudi na dijaškem kongresu neki Slovenec s predlogom, da naj se pošlje s kongresa bolgarski mladini pozdrav. — Tako je bilo na kongresu več nevednosti in vse obsebo vrednega zbadanja srbskih čustev, toda po naših poročilih je rodil kongres tudi mnogo dobrega in ne sme se misliti, da je slovenska omladina na sploh razpoložena proti združevanju in ujedinenju. Enake krepke fronte proti separatizmu treba tudi med omladinom, pa bo prevladala nad onimi v svojih vrstah, ki se dalo še zavaljati. V to smer odločnega skupnega dela!

— Izpise za strojno inženirja je do vršil z odliko na tehnični v Gradcu g. Ivan Giliha, sin tukajšnjega prejemnika dohod. urada. Čestitamo.

— Zanimiva razprava radi zgradbe palače »Del. zavarovalnice« v Ljubljani se je vršila včeraj med zastopniki centrale iz Zagreba (od koder jih je prišlo 5) ter med zastopniki ljubljanske podružnice in povabljenimi člani raznih tukajšnjih korporacij. Predmet teh obravnav je bil med drugim: Ali se naj tukajšnji zavod ukloni zahtevi Hrvatov, da se projektirano uradno poslopje zmanjša (za polovico ali tretjino) in tako prihrani kapital izročiti (!) — zagrebški (!) centrali. Razprava se je vršila v prostorih svetovnika g. Rojine v Kolodvorski ulici, pop. od 5. ure dalje. O poteku sporočimo.

— Vpoklic rekrutov. Letos rekrutovani mladeniči se letos ne bodo vpo-klicali v kader, le mladeniči, rojeni 1901 in starejši, rekrutovani za železniško komando (saobračajni bataljon) bodo poklicani v začetku meseca oktobra 1922. Oni mladeniči, rojeni 1902 in rekrutovani za železniško komando (saobračajni bataljon) in vsi ostali rekrutovanci za železniško komando (tehnični bataljon) bodo vpo-klicani v kader v začetku meseca aprila 1922.

— Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani pozivlja s tem vse dobavitelje in druge upnike (bolnišnice, zdravilišča, lekarnarje, zdravilnike itd.), da predložijo do najkasneje 31. t. m. v obliki običajnih računov potom pristojnim poslovalnicam vse svoje zahtevke do bivše Okrajne bolniške blagajne v Ljubljani, ki je v likvidaciji. Računi ne smejo obsegati nobenih postavk (zneskov) nastalih po 30. juniju 1922.

— Cela vas izstopila iz rimske-katoliške cerkve. Prebivalstvo vasi Družice pri Kladnem je razen nekaj posameznikov skupno izstopilo iz rimske-katoliške cerkve ter deloma stonilo v češkoslovaško cerkev, deloma pa ostalo brez vere.

— V vednost vpo-klojencev južne železnice. Med vpo-klojence južne železnice so širi govorka, da je vlada razpustila društvo vpo-klojencev južne železnice. To pa ni resnica. Resnica je, da je vlada razpustila prvo društvo jugoslovenskih vpo-klojencev. S tem razpustitvijo društva po društvo vpo-klojencev južne železnice nima nikakega

stika. Vpo-klojenci južne železnice naj vzamejo na znanje, da društvo vpo-klojencev južne železnice deluje še naprej. Obenem prosijo člane, kateri se niso poravnali članarine, da to čimprej storijo. Vse vpo-klojence južne železnice, kateri še niso člani društva, se pa opozarjajo, naj ne gledajo od strani, kaj društvo dela, ampak vsi, od prvega do zadnjega naj se društvu pridružijo, da bo tem lažje delovanje. — Društvo vpo-klojencev južne železnice v Ljubljani. Za predsednika: Iv. Salamun.

— Taksa na igralne karte. Kakor nam javlja delegacija ministrstva financ v Ljubljani, se je z zakonom o budžetskimi dvanastinah za mesec julij 1922 z veljavnostjo od 1. julija t. l. povečala taksa na igralne karte in domine iz tar. post. 236 taksnega in pristojbinskega zakona od 50 din. na 50 dinarjev. Vse karte in domine se morajo torej ponovno žigosati, in razlika takse po 20 dinarjev plačati najkasneje do 1. avgusta 1922. Lastniki kart in domine se opozarjajo, da morajo pisмено prijaviti (prijava brez kolka) pri pristojnem davčnem uradu posebej vse že rabljene in posebej vse še nerabljene karte in domine ter donlačiti takso 20 din., odnosno ako sploh še niso bile taksnirane, takso po 50 din. Proti strankam, ki ne bi donesle prijave in plačale takse do 1. avgusta 1922, se bo kazensko postopalo.

— Zadnji požari v naših krajih so menda zopet dokazali, da naši posestniki, trgovci in obrtniki v mestih in na deželi niso zadostno zavarovani proti požaru. Kakor znano, je marsikdo zavarovan še vedno za predvojne cene in vrednosti ter izpostavljen v slučaju požara malodane popolni katastrofi. Velika nesreča v Bohinjski Bistrici naj tedaj vse pametne gospodarje resno opomni, da uredijo in popravijo svoja zavarovanja na sedanjim razmeram primeren način. Zdi se nam potrebno to poudariti, zlasti ker nam je znano, da so naše zavarovalnice pripravljene, vsaki želji, če le mogoče, ustreči. Seveda v zmislu sklenjenih zavarovalnih pogojev, ki jih mora pač vsakdo pravčasno preurediti.

— Iz Maribora. — K. k. priv. Patent... Marburg A. Drun. Po veliki Aleksandrovici cesti v Mariboru pelje velik voz z daleč blestječimi nanosi. Že četrto leto našega režima v Mariboru obstoja oko postave neseh, na enem teh nanosov: K. k. priv. Patent Möbelwagen A. Maliv & Nachfolger Marburg A. Drun. Že četrto leto in še vedno ta napis trdke in voza, ki roma iz jugoslovenskega Maribora tudi daleč ven preko naše meje ter oznanja svetu, da za trdke »Maliv & Nachfolger« še vedno obstoja Marburg A. Drun in da ni nikogar v Mariboru, ki bi tej naši sramoti napravil enkrat za vselej konec. — Mohren Apotheke, Hauptplatz gegenüber Rathaus in Adler Drogerie Karl Wolf, to sta velika napisa na pročelju posamezne hiše tik ob Dravi pri bivšem starem mostu v Mariboru. Kdor gre po državnem mostu, mora videti te zadnje spomine avstrijskega Maribora, le tisti jih ne vidijo, ki jim je zanje preveč žal, da bi jih dali odstraniti.

— Izdajanje potnih listov v Celju. Izdajanje in vidiranje potnih listov je dodeljeno odsele policijskemu oddelku okr. glavarstva celjskega, ki se nahaja v Vrvarski ulici, nasproti okoliški šoli, in sicer za cel okoliš okr. glavarstva, izjemni politično ekspozituro v Mozirju.

— Zadnji vihar je poškodoval po deželi mnogo gozdnega in sadnega dreva in otrsel s slednjega obilo že na pol zrelega sadja.

— Zadnja suša in otava. V ljubljanski okolici in ostalih delih dežele je vročina in suša posmodila obilo trave do korenin, zbog česar si ne bo več opomogla in bo jeseni zato tudi manj otave.

— Dvojezični zglasilni listki v celjskih prenočiščih. Po odredbi policijske oblasti so v celjskih prenočiščih v uporabi slovensko-nemški zglasilni listki. Čudimo se, da more kaj takega odrediti državna oblast ter javno dokumentirati, da favorizira Nemce. V občinski seji se je sprejel oster protest proti dvojezičnim zglasilnicam, le socialdemokrati so bili za dvojezičnost, ker so menili, da se bo s tem povzdignil tujski promet.

— Združitev celjske mestne občine s okoliško občino. Vprašanje glede združitve celjske mestne občine s okoliško občino je že staro. Nemci so bili proti, ker so se bali močne okrepitve slovenskega življa v velikem mestu Celju ter so hoteli opetovano odcepiti samo zanesljivo nemško dele predmestja od okoliške občine. To se jim je vsled bopora slovenskega okoliškega zastopstva ni posrečilo. Danes govorijo, ko odpade nacionalni moment, vse gospodarske težnje mesta in okolice za to, da se ta dva kraja združita. Mesto ima celo vrsto podjetij, katere okolica neobhodo potrebuje. Z združitvijo bi se pa na drugi strani mnogo prihranilo na upravnih stroških, ker bi ostal uradniški aparat isti, kakor ga ima mesto. Da se vse prilike in nepravilnosti glede združitve natančno prouči, se nameravajo vse stranke v mestu in v okolici sestati v očeuku, ki bi ga naj tvorili klubovi načelniki.

— Zakon o zavarovanju delavcev in izvršila naredba. Izdal Tiskovna zadruga v Ljubljani 1922. Str. 162. Cena Din 8, po pošti 40 para več. Zgoraj omenjeni zakon, ki je za obrt in industri-

jo važen, je pravkar izšel in se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Dopisi.

— Višnja gora. Tukajšnja podružnica priredi v nedeljo dne 23. julija ob treh popoldne poučno predavanje o Juljski krajini in Koroški s skioptičnimi slikami, za kar se občinstvo že sedaj močno zanima.

— Iz Krškega se nam dopisnik pritožuje o silni suši, ki vlada v otonotni okolici: pridelalo se je vsled tega kaj malo sena; otave ne bo nič; tudi zelenjave, krompirja, fižola, zelja ne bo. Zita se na krškem polju ni nič pridelalo; neki mrčes (žužek, kuker) je vse požrl; ljudje so žito kosili, ker ga ni bilo vredno žeti. Dopisnik tudi toži, kako slab je savski most v Krškem; trese se, da je groza, in povsod ima velike luknje. Vsako leto so ga popravljali, letos pa še nič. Bojimo se, da ne bi se nesreča pripetila, ker se po njem premikajo težki vozovi in avtomobili.

— Iz Trbovle. (Popravek centralne uprave Zveze rudarskih delavcev. Trbovle, gleda na dopis št. 154.) Ni res, da je bivši predsednik naše podružnice v Kočevju, Ivan Češarek, zasnoval komunistično organizacijo, nego je res, da je centralna uprava dne 12. marca t. l. postavila svojo podružnico, katere dela na gospodarski polju za zboljšanje gnotnega položaja rudarskih delavcev. Ni res, da si je Češarek vzel svojo posebno sobo pri g. Bizlaku v Šalki vasi in si dal od delavstva izplačati mesečno 5000 kron, nego je res, da je centralna uprava vzela v najem od g. Bizlaka sobo za svojo podružnico in da je Češarek, kateri je bil takrat od rudnika neupravičeno odsučen, začasno zadržal kot nameščena s plačo od 3000 kron, in to le tako dolgo (samo en mesec), dokler si ni Češarek našel delo v drugem premogovniku.

Društvene vesti.

— Kongres delegatov Ferijalnega Saveza se je vršil od 12. do 15. julija v Saborni dvorani v Zagrebu. Prisotnih je bilo 70 delegatov iz cele kraljevine, ki so zastopali čez 60 podružnic. Za tekoče leto je bil izvoljen za predsednika g. Vladimir Lapajne, profesor na drž. vel. realni v Ljubljani.

— Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju sklicuje na dan 23. t. m. ob devetih dopoldne svoj redni občni zbor, ki se vrši v klubovih prostorih Narodnega doma v Celju. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo odbornikov. 4. Poročilo revizorjev. 5. Sprememba pravil. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti. — Vabimo vse klubove člane in g. starešine, da se občnega zbora udeležijo. — Odbor.

Razne stvari.

• Analfabeti v češkoslovaški vojski. Število analfabetov v češkoslovaški vojski znaša 3266, to je 3 odstotke celokupnega moštva. Med analfabeti je 1585 Slovkov, 1122 Rutenov, 303 Madžari, 66 Nemcev in 112 Čehov.

• Mednarodni kongres proti jetiki se je vršil od 11. do 14. julija v Bruslju. Navzočih je bilo po svojih zastopnikih 37 držav. Na kongresu se je konstatiralo, da so se žrtve v zadnjih petih letih precej zmanjšale.

• Vseučniški dijak na praški nemški univerzi so se uprli izvolitvi zgodovinarja Samuela Steinherra za rektorja ter so prekinili vse zveze z rektoratom. Tudi so se odpovedali vsem promocijam. Profesor Steinherr je javno izjavil, da je zvest Nemec in da se ne umakne dijaškemu terorju, čeprav ni Arijec.

• Cerkevni zvonovi iz porcelana. Mestna cerkev v Meissenu si je nabavila zvonove iz porcelana, ki so okrašeni z rdečo in zlato barvo.

• Boljševiki so odpravili krst. Iz Moskve poročajo, da je vrhovni cerkveni svet, ki upravlja sedaj patriarhova posele, odpravil krst novorojencev. Kdor se želi krstiti, mora biti star najmanj 18 let.

• Najstarejši Slovenc na svetu je menda Poljak Meciav Krasinski, ki se je te dni oglasil na varšavski policiji in prijavil, da so mu v travmaju ukradli 60.000 poljskih mark. Ko so ga na policiji vprašali za rojstno leto, je starost mirno napisal 1790. Najpreje so mislili, da se starost moti, pozneje pa so se prepričali, da je resnica. Krasinski se je leta 1809 boril v Rusiji ter se dobro spominja nesreče ob Berezini. L. 1830 se je boril na strani Poljakov za osvoboditev, toda Rusi so ga uveli in poslali v Sibirijo, kjer je preživel 16 let. Nato je vstopil v rusko vojsko ter se udeležil leta 1900 vojne s Kitajsko, leta 1904 do 1905 pa z Japonijo. Bil je trikrat ranjen. Vse življenje je živel zelo zmerno. Kaditi je pričel šele pred tridesetimi leti. Njegov oče je doživel 117 let, mati pa mu je umrla v 97. letu.

Darila.

Upravi našega lista so poslali: Za Dežji dom kraljice Marije: darujeta Ivan in Milka 100 Din. v počestčenje spomina g. Frana Maister.

Za društvo slepih: neznanec iz Amerike 12 Din. 50 p kot preostanek naročnine »Slov. Narodac« in stroškov odpisovalne pisma.

Za Dežji dom kraljice Marije: 328 Din 50 p. nabral g. Janežič od članov Maturantskega društva poštinih prometnih in čekovnih uradnikov v Ljubljani.

Šrna hvala!

Za Družbo Cirila in Metoda: 80 D. daroval g. Viktor de Gleria, obmejni veterinar na Rekeku, povodom svojega poslovnega večera.

Za mons. J. Jančarja na Dunaju: Dva neimenovana, vsak po 25 Din. — Skupaj 50 Din.

Za g. Jančarja z Dunaja: Neimenovani Din 15.—, Golob Fran. mesar Din 50.—, Alojzij Zalec, trgovec Din 25.— in Neimenovani Din 10.—, Skupaj Din 100.—.

Za mons. Jančarja na Dunaju: notar dr. Vilko Maurer, Kočevje, 100 Din. in g. Davorin Vukšinič, upravitelj, Vel. Nedelja, 20 Din., skupaj 120 Din.

Šrna hvala!

Borzna poročila.

— Zagreb, 20. julija. (Izv.) Zaključek devize: Curih 16.25, 16.40, Pariz 7.05, 7.05, London 380.—, 381.50 (377.50 ček), Berlin 16.25, 17.50, Dunaj 0.225, 0.25, Praga 186.—, 189.50, Trst 383.75, 392.50, Bukarešta 49.—, 50.—, Newyork —, 84.50 (ček), Budimpešta 6.15, 6.20. Valute: dolar 83.—, 83.50.

— Curih, 20. julija. (Izv.) Predborza: Zagreb 1.525, Berlin 0.97, Dunaj 0.0175, Praga 11.575, Dunaj 0.0175, Praga 11.575, Budimpešta 0.385, Milan 23.75, London 23.18, Pariz 43.45, Newyork 5.2075.

— Curih, 19. julija. (Preko Dunaja.) Zagreb 1.55, Dunaj 0.0149, Budimpešta 0.41, Berlin 1.0599, Praga 11.70, Milan 24.13, Pariz 44.99, London 23.199, Newyork 5.207.

— Milan, 19. julija. Zagreb 6.30, Berlin 4.70, Praga 49.—, Pariz 181.—, London 96.—, Newyork 21.50, Curih 416.—.

— Curih, 19. julija. (Direktno.) Zagreb 1.4501, Berlin 1.069, Milan 24.19, Praga 11.79, London 23.209, Pariz 44.09, Newyork 5.207.

— Trst, 19. julija. Beograd 25.25, Berlin 4.70, Praga 48.85, London 95.85, Curih 417.50 Pariz 181.—, Newyork 21.50.

— Praga, 19. julija. Beograd 23.25, Berlin 9.—, Milan 209.—, London 201.—, Curih 865.—, Pariz 379.—, Newyork 45.—, Berlin, 19. julija. Beograd 590.—, Milan 2270.—, Praga 1117.—, London 2200.—, Curih 9400.—, Pariz 4155.—, Newyork 409.—.

— Dunaj, 19. julija. Devize. Zagreb 110.47, 110.53, Beograd 441.88, 442.12, Praga 837.40, 837.60, Curih 7248.75, 7251.25, Valute: dolar 439.38, 439.62, češke krome 835.90, 836.10, švicarski franki 7237.75, 7241.25.

— Tečaj dunajske efektne borze z dne 19. julija. Julistid 150.000.—, Credit 9990.—, Sev. železnice —, Drž. železn. 400.000.—, Alpinke 195.000.—, K. ind. dr. 216.000.—, Krupp 119.000.—, Eisen 730.00.—, Škoda 380.000.—, Trboveljska —, Holz 7005.—.

Polzvedbe.

— Izgubil se je v nedeljo dne 15. t. m. dopoldne od Otoč do Brezji zlat manjšeti gumb z monogramom K. K. Najditelja se prosi naj ga blagovoli oddati proti nagradi v upravnistvu.

Dragocenost vsake hiše je le karnarja Feller rjetno dišeči »Elsa fluid«, najboljši sredstvo za drgnjenje hrba, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, ust, glave, itd. Močnejši in boljši kakor francoske žganje, 3 dvoinate steklenice ali 1 specialno steklenico skup z zamo: tom in poštno na 72 kron pošlila Eugen V. Feller, Stubica donja El: satrg 238, Hrovaško. cc

Glavni urednik:
RASTO PUSTOŠEMSKER.
Odgovorni urednik:
IVAN PODRŽAJ.

Izjava.

V štev. 27. ljubljanskega tednika »Doma« z dne 7. julija t. l. je bil priobčen iz ribniške doline dopis, v katerem se mi očitalo razne nerednosti in celo neko kaznivo dejanje, ki sem jih baje zagrešil kot notar v Ribnici.

Pisca tega dopisa pozivljam, da očitane mi nerednosti in kaznivo dejanje, katerega me dolži, na pristojnem mestu brez vsakega odlašanja dokaže in naznani svoj naslov, ker ga sicer moram smatrati za podlega lažnika.

Ribnica, dne 18. julija 1922.

Josip Smodej, notar.

F. Debeljak

(preje A. Rasberger), Ljubljana, Sodna ulica 5. Največja zaloga gramofonov, orkestrionov, plošč, zvočnic, igel, peres in vseh gramofonskih delov. — Cenik, brezplačno. 5526

Zenitna ponudba.

Vdova brez otrok, srednje starosti s pohištvom se želi poročiti event. tudi z vdovcem iz boljših slojev. Ponudbe pod »Značajnost« na an. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 5524

Bančna uradnica

s petletno prakso, samostojna knjižovodkinja in korzamentinja, znajoča slovenskega, hrvatskega, nemškega in francoskega jezika, išče primerne službe v banki ali večjemu industrijskem podjetju v Sloveniji. Ponudbe so poslati na upr. Slov. Naroda pod »Bančna uradnica/5524«.

V službo se sprejme takoj pridnega in poštenega
prejemalca za les
 ki pa mora biti v tej stroki dobro verziran. Kje,
 pove uprava „Slov. Naroda“.

5519

Finansiranje
Finansiranje, posredovanje vrši

Internacionalni biro
ROKS

Beograd, Katičeva ul. 9. T - xi — 17
 Finansiranje

KOMPTOARISTICU

koja je vješta pisničkom stroju, te hrvatskoj i njemačkoj stenografiji, traži se za jedno vođe pod uzede u Zagrebu.

Oferte sa referencama i visinom plaće, slati na:
ZAVOD ZA OGLASIVANJE

BRICA 60. I. S. JOVANOVIĆ, ZAGREB TELEFON 8-97.

5513

Nc. I 570/22-1.

Razglas

o prostovoljni javni dražbi nepremičnin.

Na prošnjo ge. Marije Trnkoczy v Ljubljani in ostalih solastnikov se bode prodajala dne 10. avgusta ob 1 uri popoldne v hotelu „Zlatorog“ ob Bohinjskem jezeru na prostovoljni javni dražbi nepremičnina pod vlož. štev. 285 d. o. Studor kot celota (gozd Stgrarjevec). Izključna cena znaša K 2.000.000—reci: dva milijona kron. Ponudbe pod to izključno ceno se ne sprejmejo.

Morebitne zastavne pravice tabularnih upnikov ostanejo nedotaknjene, prodajalci pa se zavezujejo izročiti združitelju prodano nepremičnino bremenprosto v last. Zdražitelj je na svojo ponudbo takoj vezan, prodajalci pa si pridržijo rok 14 dni za pomislek, ali prodajo odobri ali ne.

Vsak ponudnik ima položiti pred začetkom dražbe kot vadij 10%, izključne cene v roke sodnemu komisarju. Ostali dražbeni pogoji se lahko vpogledajo v pisarni podpisane komisarja ali pa v pisarni notarja Aleksandra Hudovernika v Ljubljani.

Nepremičnina vlož. štev. 285 d. o. Studor sestoji iz:
 1814 travnik . . . 1 ha. 85 a 30 m
 1813 „ . . . 2 „ 77 „
 1815 „ . . . 2 „ 59 „ 25 „

skupaj . . . 8 ha. 21 a 55 m

Pripomni se, da so te parcele v resnici gozdi.

Alojzij Pegan
 notar kot sodni komisar.

Osvold Königmann, tovarnar v Ljutomeru, nanašanja v svojem in v imenu svojih otrok, Edl. Sofie in Norbert, vsem sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je njegova nad vse ljubljena soproga oziroma mati, gospa

Karolina Hönigmann

dne 13. t. m. na potovanju v Selzthal-u nenadoma preminula.

Zemeljski ostanki drage pokojnice počivajo začasno na mestnem pokopališču v Selzthal-u.

Ljutomer, dne 18. julija 1922.

Posebni parte se ne razpošiljajo.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga, mati, teta, svakinja, gospa

Helena Cerar roj. Peterlin

po dolgi in mučni bolezni v 67. letu svoje starosti danes 20. julija ob 1/6. zjutraj, večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče v Gospodu zaspala.

Pogreb se bo vršil v soboto 22. t. m. ob 9 uri iz hiše žalosti v Stobu na farno pokopališče v Domžalah.

Draga nepozabna nam, počivaj v miru.

Stob pri Domžalah, dne 20. julija 1922.

Fran Cerar,
 soprog.

Anton, Franjo,
 sinova.

Marija, Franja, Helena
 hčere.

Jedno ovoči novčani zaved
 u Sarajevu traži

stenotipistiku

koja veda perfektno njemačkim i srpsko-hrvatskim jezikom. Ponudbe pod „Novčani zavod 5837“ na upravo Sloven. Naroda.

5537

Doputovani, ženišboveljni, simo. višji

bankovni činovnik

30 god. star, traži od 1. avgusta stalno najmi i čistu, konforabilnu sobu. Budući je veliki prijatelj prirode i muzikalan po mogućnosti u villi okolice Bleiweisove ceste ili puta na Rožnik sa uporabom glazovira. — Ponude amoljavam pod: „Slučaj sreće 5504“ na upravo Sloven. Naroda.

5504

Išče se meblovana soba

od 4—6 tednov za gostodinjno z dv. leti staro dženkolno to seveda v sredini Ljubljane. Ponudbe pod „Počitnice 5535“ na upravo Slov. Naroda.

5535

Apno

10 vagonov, la garantirano, dobro žrno mešano iz vodnega in lomljenega kamena, lepo v kosih, se v kratkem času p. o. d. Cena po dogovoru. — Več pove Stefan Gruđen. trg. z apnom, Godiš pri Kamniku.

5534

Dva korespondenta

s trgovsko ali bančno prakso, popolnoma zmožna angleščine, slovenščine in nemščine, išče za takojšnji nastop rudniško podjetje v Sloveniji. Ponudbe z navedbo zahtevkov pod „Rudnik/5532“ na uprav. Slov. Naroda.

5532

Srečen zakon

Želi vdova po akademiku. Ista je mlada, vesela in tudi resna, simpatična, velika, inteligentna ter predvsem poštena. Poseduje dva sinčka in nekaj premoženja. Resnega znanja želi s poštenim akademikom ali trgovcem nad 40 let. Predpogoj: poštena preteklost in blago srce. Pisma in slike pod „Resnost 35—5511“ na upravo Slov. Naroda. Stoga molčljivost zagotovljena.

5511

Dnevna blagajna „National“

s štirimi predali, z ročnim ali električnim pogonom, v popolnoma ohranjenem stanju, se ceno prada. Obrniti se je na poštni predal 127, Ljubljana.

5482

Gostilno v najem ali na račun

išče gospodinjico v tej stroki. Dobro izveščana. Kavcija na razpolago. Ponudbe pod „Kavcija 5527“ na upravo Sloven. Naroda.

5527

Šoferja

zanesljivega in vestnega išče delniška družba. Ponudbe na poštni predal 160

Posteno ter pridno deklico

za opravljanje notranjih ter zunanjih pisarniških poslov, katere je tudi zmožna nekoliko strojepljati, se sprejme z dnem 1. avgustom v pisarni Jos. Stadler Ljubljana, Sodna ul. 11. Predstaviti se je od 2 — 4 popoldne.

5509

Krasen cerkveni altar

pripraven za penzijo duhovnika ali s raski cerkveni altar je po nizki ceni napredal pri g. Iven Novak, kamnosek. Stojice pri Ljubljani.

5520

Oskrbnik

vešč vseh panog kmetijstva, živinoreje, gozdarstva itd., s 17letno prakso, želi premeniti službo. Najboljša spravevala na razpolago. Naslov pri upravi Slov. Naroda.

5530

Sadje

jabolka, češnje in druge vrste otreseno in obrano, se išče večjega stalnega odjemalca. Lasten pridelek, mogoča stalna zveza. Ceni. ponudbe s ceno na uprav. Slov. Naroda pod „Belokrajina“.

5531

Ženitna ponudba.

Inteligentan mlad trgovec u Zagrebu

oženio bi se sa lijepom mladom gospodinjcom, veći miraz potreban. Samo osobne ponude pod šifrom „Sreća“ na Oglasni zavod Zagreb Mesnička 15.

5510

Ia svinjsku mast

Ia soljena slanina

Ia salamu

prvovredne tvorničke izdelke ponuja stara specijalna veletrgovina

Julio Schmidlin,
 Zagreb, Preradovičeva ul. 24.

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

Največja izbira

različnih pletenja, majic, nogavic

in rokavice pri trvdki

A. & E. Shaberné Ljubljana
 Naslaj trg 10

PAPIRNE SPONKE

Trgovci, Industrija, pisarne

zahtevajte v papirnih trgovinah samo izdelke domaće tvrdke

TIGER d. z o. z. LJUBLJANA

Izveščana kuharica

se takoj sprejme v večjo hišo. Ravnotam sprejme sobarico proti dobri plači. Naslov pove uprava Sl. Naroda.

Mesečno sobo

s pohištvo ali brez pohištva sprejmeta takoj dva brata. Ponudbe pod „D“ poštni predal 156.

5490

Plavalne pasove

z prutovine izdeluje tovarna zamahov Jelačin & Ko. Ljubljana.

4572

F. DEBELJAK

(preje A. RASBERGER)
 Ljubljana, Sodna ulica štev. 5.
 Zaloge vsakovrstnih gramofonskih plošč, koračnice, valčki, poike, orkestralna glasba, opere, operete, svetovno-slavni solisti i. t. d.

5455

Na stanovanje in hrano

se sprejme gospodinja. Naslov pove uprava Slov. Naroda.

5452

Manufakturst in železninar

dobar detalist se pod dobrimi pogoji takoj sprejmeta. Ponudbe pod „Manufakturst — železninar 5493“ na upravo Slov. Naroda.

5493

500 K nagrade

kdor mi preskrbi v Kranju stanovanje. Mirna stranica. Ponudbe pod „Kranj 5473“ na upravo Slov. Naroda.

5473

Trgovina

opremljena, na zelo prometnem kraju ob kranjsko primorski meji Savodnje se odda takoj v najem. Pojavnika daje A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta št. 21.

Sprejme se učenka

v delikatezni trgovini Anl. Lapajne, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

5495

Motorna kolesa

„Moto-ace“ 1 1/2 HP in „Onel 1 HP“ v najboljšem stanju se prodaja. V. Fortič, Ljubljana, Slomškova ul. 17.

5481

Iščem

lepo meblovano veliko sobo ali sobo in kuhinjo s 1. avgustom. Ponudbe na upr. Slov. Nar. pod „VELI KA SOBA—5373“.

Prodajalko

potrebujemo. Lastnoročne pisemne ponudbe z označbo plače, poslati na Frković 1 drug Kongresni trg 9. Ljubljana.

5507

Vsako mrezino

bukovih blodov

kupi tovarna stolov in lesnih izdelkov Jos. Stadler, Ljubljana, Sodna ulica štev. 11.

5508

Vžigalno vrstico

(Zündschnur) nudi najugodnejše uvozna tvrdka L. Razboršek, — smarno-Litija.

5458

10.000 K nagrade

onemu, ki mi preskrbi moderno stanovanje, obstoječe iz 2 do 3 sob, kuhinje in pritlikla, za september ali oktober. Ponudbe do konca julija pod „September Oktober 5331“ na upravo Sl. Nar.

5331

Rudolf Medven

Jožica Medven roj. Legat

poročena.

Radovljica

17. julija 1922.

Lece

Učitelji

išče službe pri kakšni boljši družini kot vzgojitelj. Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda.

5523

Hiša

z velikim ograjenim vrtom, v kateri se je že več let izvrševala gostilniška obrt, se prodaja. Istolam je na prodaj tudi lepa kočija. Naslov: Kandušar, Mengeš.

5505

Dobro vpeljana

trgovina

s solskimi potrebščinami, manufakturno in galanterijo poleg meščanske in ljudske šole v večjem industrijskem kraju se z inventarjem vred prodaja. Ponudbe pod „Poleg šole 5505“ na upravo Slov. Naroda.

Pri večji špecerijki trgovini v Ljubljani se sprejme

detajlist kot prva moč in prvovrstni skladiščnik.

Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod „Prvovrstna moč/5409“.

Učenko in prodajalko sprejme

NARODNA KNJIGARNA v LJUBLJANI.

Prešernova ulica štev. 7.

Voine nabavke.

Na osnovi naređenja upravnika Vojno Tehničkih Zavoda B. br. 8740. od 5. jula 1922. god. održaće se u kancelariji Tehničkog Slagališta Vojno Tehničkih zavoda na dan 7. Avgusta 1922. god. prva ofertalna licitacija za nabavku niže izloženog materijala.

10.000 kgr. Češljane Kudelje.

Kudelja treba da je izgrebenata, preradjena sa 30% pertla, da nema pozdera, da je potpuno suva, da je pravilno klasirana, bez obzira na boju, da bude što sitnija koja će odgovarati utvrđenoj mustri.

Kaucija se polaže u gotovom novcu ili državnim garantovanim hartijama od vrednosti i to: domaći 5%, a strani državljani 10%, od celokupne ponudjene sume, ista se polaže označenog dana sa ofertom komisiji.

Oferti se podnose na blanketu sa utisnutom markom od 20 dinara označenog dana od 10—11 časova.

Cene pojedince i ukupnu sumu ispisati brojevima i slovima.

Oferti se podnose u zatvorenom i zapečaćenom zavoju na adresu Upravnika Tehničkog Slagališta Vojno Tehničkih Zavoda u Kragujevcu. — Ofert za Kudelju.

Isporučka franko magacin Vojno Tehničkih Zavoda.

Rok isporuke 45 dana od dana saopštenja isporuke.

Bliži uslovi mogu se videti u kancelariji Tehničkog Slagališta Vojno tehničkih Zavoda svakog dana za vreme kancelariskog rada.

Nadmetači treba da imaju svedočanstva odnosno uverenje i legitimacije o sposobnosti i podobnosti ove isporuke potvrđeno od nadležne vlasti koje će pokazati komisiji na dan licitacije.

Iz kancelarije Tehničkog Slagališta Vojno Tehničkih Zavoda SLBR. 6835. od 8. jula 1922. god.

Voine nabavke.

Na osnovi naređenja Upravnika Vojno Tehničkih Zavoda B. br. 8339 od 1. jula 1922. god. održaće se u kancelariji Tehničkog Slagališta Vojno Tehničkih Zavoda na dan 20. jula 1922. god. prva ofertalna licitacija za nabavku niže izloženog materijala.

1700 kom. Dasaka čamovih polu srednjača od 4 met. debljine, 3 cm. širine, 13—15 cm.

400 kom. Dasaka čamovih srednjača od 4 metra debljine, 3 cm. širine, 23—25 cm.

1000 kom. Dasaka čamovih oolara od 4 metra debljine, 27 mm. širine, 20—23 cm. druge vrste.

35 kom. Dasaka čamovih vratara od 4 metra debljine, 5 cm. širine, 28—30 cm.

1200 kom. Letava čamovih od 4 metra 4—5—2 1/2 cm.

7000 kom. Letava čamovih od 4 metra 3—4—1 1/2 cm.

350 kom. Štafli čamovih za pates od 4 metra 8/8 cm.

170 kom. Gređa hrastevih za pates od 4 metra 12/12 cm.

Daske čamove; da su označenih dimenzija, da su zdrave, bez velikih prskotina i ispadajućih čvorova i da nisu vitoperne, da su suve.

Letve čamove; da su označenih dimenzija, da su zdrave, i bez čvorova.

Šefne čamove; da su označenih dimenzija, da su prosuve, prave, da nisu vitoperne i da nemaju velikih prskotina.

Grede hrastove; da su označenih dimenzija, da su prave, zdrave, prosuve i da nemaju velikih prskotina.

Kaucija se polaže u gotovom novcu ili državnim garantovanim hartijama od vrednosti i to: domaći 5%, a strani državljani 10%, od celokupne ponudjene sume, ista se polaže označenog dana sa ofertom komisiji.

Oferti se podnose na blanketu sa utisnutom markom od 20 dinara označenog dana od 10—11 časova.

Cene pojedince i ukupnu sumu ispisati brojevima i slovima.

Oferti se podnose u zatvorenom i zapečaćenom zavoju na adresu Upravnika Tehničkog Slagališta Vojno Tehničkih Zavoda u Kragujevcu. — Ofert za Daske.

Isporučka franko magacin Vojno Tehničkih Zavoda.

Rok isporuke 45 dana od dana saopštenja isporuke.

Bliži uslovi mogu se videti u kancelariji Tehničkog Slagališta Vojno Tehničkih Zavoda svakog dana za vreme kancelariskog rada.

Nadmetači treba da imaju svedočanstva odnosno uverenje i legitimacije o sposobnosti i podobnosti ove isporuke potvrđeno od nadležne vlasti koje će pokazati komisiji na dan licitacije.

Iz kancelarije Tehničkog Slagališta Vojno Tehničkih Zavoda SLBR. 6742. od 8. jula 1922. god.

Za ineratni del odgovoren Valentin Kopitar.